

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Decano, Cantori, & I. Morelli Canonico Xantonen.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

foribus vestris aliquid relaxare. Decernimus ergo &c. Datum Romæ apud sanctum Petrum.

*SENONEN. ARCHIEPISCOPO,
Eduensi, Lingonensi, Antistodorensi,
& Nivernen. Episcopis.*

*Epist. 142.
Vt concordiam,
de qua epistola
precedenti, Comi-
tis heredes atque succes-
sore observare
cogant.*

Vestra novit universitas qua conventio intervenerit inter dilectos filios nostros Girardum Abbatem & fratres Virziliaceni. & nobilem virum P. Comitum Nivernen. atque Agnetem uxorem ipsius super obligatione procurationum quas ipse Comes à cenobio Virziliaceni. in Pascha & festivitate beatae Mariae Magdalene recipere dicebatur. Cum igitur compositionem illam ad exemplar felicitis memorie Celestini Papae predecessoris nostri, qui ejus processum plenè cognovit, auctoritate apostolica duxerimus confirmandam, fraternitati vestrae per apostolica scripta mandamus, firmiterque precipimus, quatenus si predicti Comes & Comitissa vel heredes eorum ab illa compositione resilierint, & non observaverint eam, quemadmodum in authenticis scriptis venerabilis fratris nostri Octaviani Hostien. Episcopi, tunc apostolicæ sedis Legati, & carissimi in Christo filij nostri Philippi Regis Francorum illustris, & eorumdem Comitum & Comitissæ & vestris evidentissimè continetur, vos eos auctoritate nostra suffulti ad observationem ejusdem conventionis & singillatim & communiter per excommunicationis & interdicti sententiam, sublato appellationis impedimento, cogatis. Volumus autem ut sicut vos ad hoc tenemini, ita & vestri successores ad idem in posterum teneantur. Datum Romæ apud sanctum Petrum.

*ARCHIPRESBYTERO
S. Andreae de Pallian.*

*Epist. 143.
Vt uxorem, quæ
maritus ob præ-
viam suspicionem
abjecerat, reci-
pere cogat, &
Clericum de
suo crimine
gloriantem
suspendat.
Cap. Quam sit
græve. De excep-
sibus prelatorum.*

Quam sit grave crimen in Clericis gloriari cum malefecerint, & in rebus pessimis exultare, nullus sanæ mentis ignorat. Accepimus sanè (quod non sine dolore referimus) quòd cum Riccius de Gerrone R. filiam suam cuidam Iohanni nomine tradiderit in uxorem, Petrus Diaconus Ecclesiæ sancti Petri, filius A. sacerdotis, non erubuit publicè profiteri se prædictam feminam carnaliter cognovisse. Vnde factum est quòd prædictus vir ad propria eam remitte-

ret, cui fuerat matrimonialiter copulata. Quapropter per apostolica tibi scripta mandamus, quatenus si tibi constiterit de præmissis, omni contradictione & appell. cessante præfatum Clericum ab officio & beneficio suspendere non possonas, compellens virum ut uxorem suam recipiat, eique, sicut justum est, officium exhibeat maritalè. Datum ut supra IV. Idus Maij, pontificatus nostri anno primo.

BRIXINEN. ELECTO.

Si gratis factam tibi à sede apost. gratiam recepisses, nec ejus benignitate fuisses abusus, privilegium forsitan non mereris amittere, dum non abutereris concessa tibi à sede apost. potestate. Cum enim, sicut accepimus, bonæ memoriæ Celestinus Papa predecessor noster tibi misericorditer indulgisset ut aliquandiu morareris in scholis, ut paginae divinæ vacares, beneficij hujus ingratus, & indulgentiam ipsam indecenter interpretans, secularibus legibus adhæristi, non attendens quòd secundum Apostolum nemo militans Deo implicat se negotiis secularibus. Quia igitur abusionem tuam non possumus æquanimitè sustinere, discretionij tuæ per apostol. scripta mandamus, & distinctè præcipimus, quatenus omni mora & excusatione cessante, ad gerendam sollicitudinem Ecclesiæ tibi creditæ revertaris, aliquem bene instructum in divina pagina, per quem proficere possis, tecum, si volueris, deducturus; ne fortè, sicut in annis, ita pariter & in actibus juvenem te ostendas. Datum Romæ apud sanctum Petrum.

*DECANO, CANTORI,
& I. Morelli Canonico Xantonen.*

Nobis, nec immeritò, ad cumulum indignationis accedit, quòd multi apostolicæ sedis reverentiam minimè attendentes, in tantæ rebellionis aculeum eriguntur, quòd ad receptionem eorum etiam quos nostris servitiis insistere nobisque familiariter adherere non dubitant, difficiles se ostendunt, graviterque repugnant, ut mandata apostolica eludantur. quòd tanto nobis cedit ad dedecus, tantòque acrius nos commovet contra eos, quanto ignominiosius videretur, si propter remissionem ac tepiditatem nostram eorum infecta nego-

Epist. 144.

*Epist. 145.
Vt Villielmum
scriptorem Pa-
pæ curene in ca-
nonicam Peda-
vicensi pacificè
tueri.*

tia remaneret, quibus non solum ad simplices preces nostras, verum etiam nobis tacentibus deberet liberaliter provideri. Sanè (sicut ex literis venerabilis fratris nostri Episcopi & dilecti filij Archidiaconi Engolismen, accepimus) cum ipsi à bonæ memoriæ Celestino Papa prædecessore nostro mandatum apostolicum recepissent ut dilectum filium magistrum Willielmum de Marcheio scriptorem nostrum Canonicum instituerent in Ecclesia Pictaveni, contradictores excommunicationis sententia percellentes, iidem mandatum illud fuerunt, prout decuit, executi. Nos autem quod ab eis rationabiliter factum est approbantes, venerabili fratri nostro Pictaven. Episcopo, tunc apud sedem apostolicam existenti, viva voce injunximus ut ipsum scriptorem illius canonice plena & pacifica faceret possessione gaudere. Ipse verò (quod grave gerimus plurimum & molestum) propter contradictionem quorundam Canonicorum suorum, cum nullum velit in suæ novitatis exordio molestare, id exequi prætermittit, licet de ipsius scriptoris, ut asseruit, promotione lateatur. Nolentes igitur ut pro quorumlibet contradictione quod apostolica fuit auctoritate statutum, citra perfectionis terminos relinquatur, sed potius celeri compleatur effectu, per apost. vobis scripta mandamus, & districtè præcipimus, quatenus prædictum scriptorem nostrum Canonicam ipsam, quam auctoritate apostolica est adeptus, faciatis auctoritate nostra sublato contradictionis, occasionis, & appellationis obstaculo, plenè & pacificè possidere; quoscunque contradictores vel rebelles inveneritis, per distinctionem eccle. appell. postposita compescentes. Insuper quia prædicti Canonici Pictaven. quandam propofuere ordinationem de Canonicis, ut dicitur, se facturos, prænominato Williel. prorsus excluso; nos si quid in elusionem mandati apost. eo non admisso prius fuerit attentatum penitus irritantes, volumus nihilominus & mandamus ut ipsi auctoritate nostra curetis districtè inhibere ne in illa procedere ordinatione præsumant, donec mandatum nostrum de præfato Williel. mo, secundum formam præscriptam fuerit adimpletum: scituri quòd sicut gratum nobis plurimum & acceptum existet, si mandatum nostrum per vos dili-

genti fuerit executioni mandatum, ita dolebimus, nec poterimus in patientia sustinere, si in executione illius negligentes inventi fueritis & remissi. Nullis literis obstantibus, si quæ apparuerint harum tenore tacito &c. Quòd si omnes, duo vestrum &c. Datum Romæ ut supra II. Non. Maij.

A. PICTAVEN. ET R. Petragoricens. Episcopis, & Arnaldo Archidiacono Petragor. Ecclesie.

Insinuatio dilecti filij Ay. Abbatis Cadunien. nobis exposita patefecit, quòd cum ab antiquo abbacia Cadunien. non solum pastorem, sed etiam habitum & regularem observantiam de Cisterciens. ordine suscepisset, tam in temporalibus quam in spiritualibus celestium donorum proficiens incrementis, tandem per quosdam indisciplinatos filios voluntatis propriæ sectatores, qui cervices suas indomitas ab illo iugo suavi & salutari minus licenter excutere præsumpserunt, ad tantæ defolationis miseriam peccatis exigentibus jam devenerunt, ut à malitia inhabitantium in ea (sicut testimonio plurimorum didicimus) defectum minetur pariter & ruinam. Volentes igitur tantæ dissolutionis materiam per vestram sollicitudinem amputari, discretioni vestræ per apostolica scripta præcipiendo mandamus, quatenus ad locum pariter accedentes, quicquid corrigendum inveneritis, tam in capite, quam in membris, auctoritate freti apostolica, solum Deum habentes præ oculis, corrigatis, & monitione diligenti præmissa, ut ad ordinem Cisterciens. redeant, à quo formam religionis sumpserunt, ad emendationem ipsius loci, tam in capite, quam in membris, prout expedire videritis, procedatis; quod statueritis facientes per censuram ecclesiasticam nullius contradictione vel appellacione obstante firmiter observari; sollicitè satagentes ut conspirationes & vitium proprietatis radicitus extirpentur. In quo si quis monachorum moriens fuerit vel fratrum inventus, Christiana careat sepultura. Nullis obstantibus literis &c. veritate tacita impetratè. Quòd si omnes &c. duo vestrum &c. Datum ut supra VI. Idus Maij.

Epist. 146. Ut Cadunien. deformatum monasterium instaurent. Vide lib. 2. epist. 144.

144